

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (9-7-2017)

Η ΕΚ ΠΙΣΤΕΩΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

(Ρωμ. 10, 1-10)

Ο απόστολος Παύλος, θέλοντας να μιλήσει για την μη σωστή στάση των εξ Ιουδαίων χριστιανών, που ήθελαν να επιβάλουν τον νόμο και στους εθνικούς, γιατί δήθεν αλλιώς δεν θα σωζόταν, ξεκαθαρίζει ότι προσωπικά δεν είναι εναντίον τους και δεν έχει εμπάθεια. «Η επιθυμία της καρδιάς μου και η προσευχή, που απευθύνω στον Θεό για τους Ισραηλίτες είναι να σωθούν». Μάλιστα ξεκαθαρίζει ότι «έχει έντονη την μαρτυρία της συνειδήσεώς του, που εμπνέεται από το Πνεύμα το Άγιο, ότι λύπη μεγάλη υπάρχει μέσα του και αδιάκοπη οδύνη στην καρδιά του για τους ομοεθνείς του. Και θα ευχόταν, αν γινόταν, να χωριστεί από τον Χριστό, δηλαδή να βιώσει την κατάσταση της κολάσεως, για να σωθούν αυτοί» (Ρωμ. 9,1-3). Τόση η αγάπη του Παύλου και το ενδιαφέρον του για τους συμπατριώτες του.

Αυτό όμως δεν τον εμποδίζει να επισημάνει ότι έχουν ζήλο Θεού αλλά όχι με γνώση σωστή. Απορρίπτουν την δικαιοσύνη, δηλαδή την δικαίωση, που δίνει ο Θεός και θέλουν να δικαιωθούν ανθρωποκεντρικά, πιστεύοντας ότι τηρούν τον νόμο. Αλλά ο Μουσής, ο οποίος δημιούργησε τον νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, λέγει ότι ο άνθρωπος θα σωθεί, αν κάνει όλα όσα επιτάσσει ο νόμος και μάλιστα τέλεια. Κανείς όμως δεν το πέτυχε αυτό. Όλοι οι δίκαιοι της Παλαιάς Διαθήκης είχαν τις ατέλειές τους και τις ελλείψεις τους. Αλλά εκτός τούτου ο σκοπός και η επιδίωξη του νόμου ήταν να τους φυλάξει από την ειδωλολατρία και να τους φέρει κοντά στον Χριστό.

Συνεπώς με το Χριστό τελειώνει η αποστολή του νόμου. Και όσοι πιστέψουν στον Χριστό αυτοί ουσιαστικά σέβονται και τον νόμο, ενώ όσοι δεν πίστεψαν στον Χριστό παραβαίνουν και τον νόμο. «Τέλος γαρ νόμου Χριστός εις δικαιοσύνην παντί τω πιστεύοντι». Ο άγιος Χρυσόστομος ερμηνεύοντας το χωρίο αυτό λέγει: «Μη φοβηθείς ότι παραβαίνεις το νόμο, επειδή προσήλθες στην πίστη. Γιατί τότε τον παραβαίνεις, όταν εξαιτίας αυτού δεν πιστέψεις στον Χριστό. Αν πιστέψεις όμως στον Χριστό, τον εκπληρώνεις και μάλιστα πολύ περισσότερο απ' όσο διέταξε. Γιατί έλαβες πολύ περισσότερο μεγαλύτερη δικαίωση. Αυτός που δεν πιστεύει στον Χριστό χάνει και την δικαίωση του νόμου αλλά και την δικαίωση που παρέχει ο Χριστός. Είναι χαμένος ολοτελώς».

Πως όμως θα πετύχουμε την δικαίωση εκ πίστεως; «Εάν ομολογήσεις με το στόμα σου ότι ο Χριστός είναι ο Κύριος και πιστέψεις με την καρδιά σου (δηλαδή όχι μόνο να ομολογείς, αλλά και να δέχεσαι εσωτερικά και ακράδαντα, χωρίς να αμφιβάλλεις) ότι ο Θεός τον ανέστησε από τους νεκρούς θα σωθείς». Η ομολογία αυτή και η πίστη αφορά βέβαια όλα τα δόγματα της Εκκλησίας.

Μη νομίζει κανείς βέβαια ότι αυτό είναι εύκολο και δεν απαιτεί γενναία ψυχή. Όταν είναι να πιστέψουμε, παρατηρεί ο άγιος Χρυσόστομος, υπάρχουν σκέψεις που μας ζαλίζουν και μας κλονίζουν. Χρειάζεται πολύ ρωμαλέα και γενναία και τολμηρή ψυχή για να πιστέψει. Διότι η πίστη κατά τη Γραφή είναι και θείο δώρο, αλλά και ανθρώπινο επίτευγμα. Ο Αβραάμ, που δικαιώθηκε κι αυτός εκ πίστεως, μας λέγει ο Παύλος ότι «ενώ δεν υπήρχε ελπίδα (λόγω γηρατειών), πίστεψε ότι θα γίνει πατέρας πολλών εθνών, όπως του υποσχέθηκε ο Κύριος. Και επειδή δεν κλονίστηκε στην πίστη του, δεν σκέφτηκε το σώμα του, που ήταν πλέον νεκρωμένο, αφού ήταν περίπου εκατόν ετών, ούτε τη νέκρωση της μήτρας της Σάρρας» (Ρωμ. 4,18-19). Είκοσι πέντε χρόνια περίμενε την εκπλήρωση της επαγγελίας του Θεού. Πόσα

υπέμεινε και πόσο βασανίστηκε στο διάστημα αυτό το βλέπει όποιος μελετά το βιβλίο της Γενέσεως. Κι όμως δεν κλονίστηκε, αλλά περίμενε με σιγουριά την επαγγελία του Θεού.

Η εις Χριστόν πίστη λοιπόν δεν είναι ξένη και άσχετη με την πρακτική πλευρά της ζωής. Το χριστιανικό δόγμα δεν είναι «θεωρητική αρχή για την αλήθεια» ούτε μια ιδεολογία ή μια φιλοσοφία, ώστε να αρκεί η θεωρητική πίστη σ' αυτό, χωρίς την ανάλογη πράξη στην καθημερινή ζωή. Η θεωρητική πίστη στα δόγματα ευρίσκεται και στα δαιμόνια, τα οποία «πιστεύουσι και φρίσσουν», κατά την έκφραση του αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου (Ιακ. 2,19). Πιστεύουν κι αυτά ότι ενανθρώπησε και αναστήθηκε ο Χριστός· ότι είναι Θεός, ότι είναι το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ομότιμο και ομοούσιο με τ' άλλα δύο. Στην αγία Γραφή έχουμε πολλές ομολογίες δαιμονίων για την θεότητα του Χριστού (πρβλ. Ματθ. 8,29 · Πρξ.16,17). Η ζωή τους όμως είναι ξένη προς την πίστη τους.

Η εις Χριστόν πίστη συνεπώς δεν είναι μια κερδοσκοπική επιχείρηση, ούτε εξασφαλίζει άνεση και καλοπέραση στο βίο του πιστού. Αντιθέτως· «πάντες οι θέλοντες ευσεβώς ζείν εν Χριστώ Ιησού διωχθήσονται· πονηροί δε άνθρωποι και γόητες προκόψουσιν επί το χείρον, πλανώντες και πλανώμενοι» (Β' Τιμ. 3,12). Ο Ιησούς Χριστός το τονίζει ξεκάθαρα και κατηγορηματικά· «Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού, και ακολουθείτω μοι, ός γαρ αν θέλει την ψυχήν αυτού σώσαι, απολέσει αυτήν· ός δ' αν απολέσει την εαυτού ψυχήν ένεκεν εμού και του ευαγγελίου, αυτός σώσει αυτήν» (Μαρκ. 8,34-36).

Ας το προσέξουμε λοιπόν αυτό, γιατί πολλές φορές σκανδαλιζόμαστε και λέμε ασέβειες και βλασφημίες, επειδή μετρούμε την πίστη μας με το υλικό συμφέρον μας. Το να ζητούμε όμως δικαίωση της πίστεως όχι στον ουρανό αλλά στη γη, αποτελεί τέλεια και τραγική παρανόηση της πίστεως και του κηρύγματος του ευαγγελίου. Είναι ζωτική ανάγκη για μας, να θυμόμαστε ότι το χάρισμα της πίστεως είναι συνδεδεμένο άρρηκτα με το χάρισμα της θυσίας. «Υμίν εχαρίσθη το υπέρ Χριστού, ου μόνον το εις αυτόν πιστεύειν, αλλά και το υπέρ αυτού πάσχειν» (Φίλιπ. 1,29).

Κι όπως φαίνεται στο ΙΑ' κεφάλαιο της προς Εβραίους επιστολής, είναι γνώρισμα της πίστεως, και μεγάλα πράγματα να ξεπερνά αλλά και μεγάλα να υποφέρει. Έτσι οι δίκαιοι της Παλαιάς Διαθήκης με εφόδιο την πίστη «κατηγωνίσαντο βασιλείας, ειργάσαντο δικαιοσύνην, επέτυχον επαγγελιών, έφραξαν στόματα λεόντων, έσβεσαν δύναμιν τυρός, έφυγον στόματα μαχαίρας, ενεδυναμώθησαν από ασθενείας, εγενήθησαν ισχυροί εν πολέμω, παρεμβολάς έκλιναν αλλοτρίων· έλαβον γυναίκας εξ αναστάσεως τους νεκρούς αυτών». Να λοιπόν πόσα εμπόδια και κινδύνους υπερπήδησαν ορισμένοι των δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης.

Άλλοι όμως, και πρέπει να το προσέξουμε αυτό, «ετυμpanίσθησαν, εμπαιγμών και μαστίγων πείραν έλαβον, έτι δε και δεσμών και φυλακής· ελιθάσθησαν, επρίσθησαν, επειράσθησαν, εν φόνω μαχαίρας απέθανον» (Εβρ. 11,33-37). Και τα έκαναν αυτά, διότι πίστευαν ότι, με τα μαρτύρια, δεν καταστρέφονται, δεν αφανίζονται, αλλά ουσιαστικά σώζονται. Να λοιπόν κάτι που πρέπει να ξέρουν οι πιστοί για να μη σκανδαλίζονται. Ότι η πίστη μας δίνει την δύναμη να κατορθώνουμε μεγάλα πράγματα, αλλά και να πάσχουμε μεγάλα. Είναι θέμα Θεού ποιο από τα δύο θα κατορθώσουμε. Συνεχής και εναγώνιος ας είναι η προσευχή «Κύριε πρόσθες ημίν πίστιν» (Λκ. 17,5).

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης